

Normatieve auditdagentabel voor handboek 4.0 audits

Dit document is normatief vanaf 14 juli 2026 en moet in samenhang met handboek 4.0 en de certificatieregeling handboek 4.0 gelezen worden. De normatieve verwijzingen, termen en definities staan in deel 1 van handboek 4.0.

Bepaling onderzoeksomvang voor de CO₂-Prestatieladder audits

Voor het bepalen van de audittijd volgt de Certificerende Instelling (CI) ISO 17021-1 §9.1.4 en IAF MD-5. Dit document geeft een richtlijn voor de minimale tijdsduur van de initiële audit. Voor gevallen waarin deze auditdagentabel niet voorziet, wordt verwezen naar ISO 17021-1 §9.1.4 en IAF MD-5.

LET OP: CI's berekenen de benodigde audittijd op basis van verschillende indicatoren. Het aantal dagen dat in dit document wordt vermeld is slechts een richtlijn voor de minimale audittijd voor een organisatie die aan de uitgangspunten onder de tabel voldoet. De tabel is samengesteld volgens de treden en de organisatiegrootte zoals beschreven in handboek 4.0 §4.2. Voor hogere treden en grotere organisaties geldt dat er meer eisen moeten worden beoordeeld, wat resulteert in een hoger minimum aantal auditdagen.

Calculatie van de tijdsduur van de audits

In de offertefase kan het voor de CI lastig zijn om de tijdsduur van de audit te bepalen. Dit is vooral in situaties waarbij informatie over de organisatorische grenzen nog ontbreekt of als blijkt dat deze niet correct is. Om deze reden dient de CI voor fase 2 van de initiële audit, zodra duidelijk is wat de geaccepteerde organisatorische grenzen zijn, de onderzoeksomvang en tijdsduur van de audit te heroverwegen of te bevestigen. De methode die de CI hiervoor gebruikt is vrij in te vullen, mits aan deze auditdagentabel voldaan wordt. De offerte dient daarom een 'open' offerte te zijn. De CI moet ervoor zorgen dat in het contract de mogelijkheid bestaat om meerwerk in rekening te brengen indien dit noodzakelijk blijkt.

Om tot een offerte te komen, moet de CI gebruikmaken van onderstaande tabel. De tabel geeft een richtlijn voor de tijdsduur van de initiële audit in auditdagen (dus voor fase 1 en fase 2 van de initiële audit samen). Een auditdag duurt normaliter 8 uur, zie ook IAF MD-5 §1.8. De onderlinge tijdverdeling tussen de fases is door de CI zelf te bepalen. Wanneer twee auditoren het werkbezoek van de audit uitvoeren, kan de audittijd verdeeld worden over beide auditoren.

	Klein	Groot
Trede 1	2	3
Trede 2	3	5,5
Trede 3	4	6,5

CO₂-PRESTATIELADDER

Uitgangspunten van deze tijdsduurbepaling en -tabel zijn:

- de organisatie bestaat uit één entiteit en is gevestigd op één locatie/adres
- de organisatie is al gecertificeerd voor managementsystemen op basis van ISO 50001, ISO 14001 of ISO 9001.

De tijdsduur omvat het uitvoeren van de audit en het opstellen van de rapportage, maar is exclusief reistijd, projectbeoordelingen en het bezoeken van projectlocaties.

De tabel biedt een algemene richtlijn, maar er kunnen omstandigheden zijn die afwijkingen rechtvaardigen. Afwijkingen van de tabel moeten altijd gemotiveerd en gedocumenteerd worden. De maximale korting op de in de tabel genoemde bruto tijdsduur mag echter nooit meer dan 30 procent bedragen.

Redenen voor verhoging of verlaging van de initiële tijdsbesteding t.o.v. de tabel kunnen zijn:

1. Organisatieomvang in relatie tot de scope, het energieverbruik en/of CO₂-uitstoot van de organisatie.
 - o Bij zeer grote en/of complexe organisaties kan dit aanleiding zijn om naar boven af te wijken van de auditdagentabel;
 - o Bij de volgende organisaties kan dit aanleiding zijn om korting te geven op de tabel:
 - De organisatie valt in de categorie klein en heeft zeer weinig medewerkers (ordegrootte < 10 tot 20 FTE);
 - De organisatie valt in de categorie groot omdat deze een jaaromzet van > 50 miljoen en een balanstotaal van > 25 miljoen heeft, maar heeft ook < 250 FTE.
2. Te bezoeken aantal vestigingen behorende bij de organisatorische grenzen, zoals beschreven staat in certificatieregeling §3.4.3.
3. Het aantal en de omvang van energiestromen en energiegebruikers, in relatie tot de CO₂-uitstoot van de organisatie;
4. Het aantal CO₂-Prestatieladderprojecten dat bezocht moet worden;
5. De complexiteit van de organisatie. Dit kan bijvoorbeeld samenhangen met het aantal en soort van NACE-codes van de organisatie, en het aantal of de omvang van de documenten dat de auditor moet beoordelen;
6. De aanwezigheid van relevante gevalideerde plannen, CO₂-doelstellingen en rapportages, zoals voor het Science Based Targets initiative of de CSRD.

Het ontbreken van een gecertificeerd managementsysteem (ISO 50001, ISO 14001 of ISO 9001) is altijd reden voor een verhoging van de tijdsduurbepaling t.o.v. de tabel.

De geografische ligging van de vestigingen die bezocht moeten worden, wordt niet meegenomen bij de vaststelling van de initiële tijdsbesteding.

Auditduur beoordeling CO₂-Prestatieladderprojecten

In de tabel is geen rekening gehouden met de tijdsduur van de beoordeling van de CO₂-Prestatieladderprojecten. Hoe de CI hier mee om moet gaan wordt nader omschreven in

CO₂-PRESTATIELADDER

§3.4.2 van de certificatieregeling voor handboek 4.0. Het is aan de CI om vast te stellen en te verantwoorden wat hiervoor de tijdsbesteding is, omdat een vaste maat hiervoor niet te geven is door de grote hoeveelheid variabelen die hierop van toepassing is. De omvang hiervan kan pas definitief worden bepaald als bekend is welke CO₂-Prestatieladderprojecten de klant feitelijk onder handen heeft tijdens de verschillende audits.

Hiervoor is het onder andere van belang de volgende factoren mee te wegen: de omvang van de CO₂-Prestatieladderprojecten, de tijdsduur en doorlooptijd van de CO₂-Prestatieladderprojecten, de fase waarin de CO₂-Prestatieladderprojecten zich bevinden, de wisselingen in verantwoording op de CO₂-Prestatieladderprojecten tussen deelnemende partijen, de veiligheid van de auditor in relatie tot de noodzaak van informatievergaring, etc.

De tijd die hieraan besteed wordt is dus additioneel aan de opgegeven bruto tijdsduur in de tabel. Het is noodzakelijk dat de CI hierover een passende clausule opneemt in haar overeenkomst met de organisatie.

Auditduur jaarlijkse audit, hercertificatieaudit en stijgen van trede

De tijdsduur voor een jaarlijkse audit is minimaal 75% van de netto initiële audit (de vastgestelde tijdsduur inclusief eventuele aanpassingen naar beneden of boven). De minimale tijdsduur voor een jaarlijkse audit inclusief eventuele korting, mag niet lager zijn dan 1 auditdag, ongeacht groottecategorie of trede.

De tijdsduur voor een hercertificatieaudit is minimaal gelijk aan de netto jaarlijkse audit. De minimale tijdsduur voor een hercertificatieaudit, inclusief eventuele korting, mag niet lager zijn dan 1 auditdag, ongeacht groottecategorie of trede.

In de tabel is niet weergegeven wat de minimale tijdsduur dient te zijn voor een organisatie welke een trede of treden hoger gecertificeerd wenst te worden. Indien de klant besluit op een hogere trede beoordeeld te willen worden dan de huidige behaalde trede, is maatwerk noodzakelijk, ook ten aanzien van de tijdsduur van de audit. De certificatieregeling voor handboek 4.0 geeft de voorwaarden voor een dergelijke audit (§3.1.5). Wanneer daar niet aan voldaan wordt volstaat enkel een initiële audit en bijbehorende tijdsbesteding.